

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS NEGALIOS PAGRINDU UAB „ARANETA“ TEIKIANT PASLAUGAS TYRIMO

2026 m. balandžio 21 d. Nr. (26)SN-17)SP-29

Vilnius

Lietuvos Respublikos lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2026 m. sausio 20 d. gautas pareiškėjo (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Pareiškėjas) skundas dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu UAB „Araneta“ (toliau – Bendrovė) parduodant prekes parduotuvėje „Baldų turgus“, adresu Sodybų g. 30, Vilnius (toliau – Parduotuvė).

Pareiškėjas, kuris turi judėjimo negalią ir naudojasi asmens su negalia vežimėliu, skunde nurodė, kad 2026 m. sausio 17 d. jis nuvyko į Parduotuvę įsigyti virtuvės baldų. Pareiškėjas sužinojo, kad Parduotuvėje nėra lifto žmonėms, yra tik krovininis liftas, o jo norimi įsigyti baldai eksponuojami antrame Parduotuvės aukšte. Jis pažymėjo, kad Parduotuvės konsultantė informavo, jog pirkėjams negalima naudotis kroviniu liftu, o kito lifto ar patekimo į antrą aukštą nėra.

2026 m. vasario 3 d. Pareiškėjas el. paštu papildomai informavo, kad Parduotuvėje jis paslaugų negavo ir jam nebuvo pasiūlyta alternatyvų paslaugoms gauti, jis nurodė: „pardavėja tepasakė, kad aš tikrai į viršų nepateksiu.“ (čia ir kitur citatų kalba netaisyta). Dėl susiklosčiusios situacijos Pareiškėjas kreipėsi į Parduotuvėje buvusius darbuotojus: „kreipiausi į salėje buvusius darbuotojus, jie tepasakė, kad į viršutinį aukštą nepateksiu ir niekuo negalėju padėt.“

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, lygių galimybių kontrolierė 2026 m. vasario 6 d. raštu Nr. (26)SN-17)S-67 kreipėsi į Bendrovę ir paprašė motyvuotai paaiškinti ir atsakyti: Ar galite patvirtinti šiame rašte nurodytas aplinkybes; ar Pareiškėjui, nepatekusiam į Parduotuvės antrą aukštą, buvo suteikta paslauga (jei taip, prašyta informuoti, koku būdu, ir pateikti tai patvirtinančius įrodymus); kaip Parduotuvės klientai gali patekti į Parduotuvės antrą aukštą; ar asmenys, kurių mobilumas ribotas bei kurie juda asmens su negalia vežimėliais, gali patekti į Parduotuvės antrą aukštą (jei taip, prašyta informuoti, koku būdu); ar

Parduotuvėje asmenims su judėjimo negalia, tiems, kurių mobilumas ribotas bei kurie juda asmens su negalia vežimėliais, yra prieinamos visos teikiamos paslaugos (jeigu taip, prašyta informuoti, koku būdu); kokių priemonių imtasi (ketinama imtis), siekiant sudaryti sąlygas Parduotuvėje klientams, kurie turi judėjimo negalią, gauti prieinamas ir orias paslaugas; ar buvo gauta asmenų kreipimūsi (skundų), susijusių su netinkamu paslaugų ir / ar patalpų prieinamumu Parduotuvėje (Jei taip – kokie šių kreipimūsi (skundų) nagrinėjimo rezultatai).

Taip pat prašyta pateikti ir kitą svarbią informaciją, susijusią su atliekamu tyrimu.

Vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 30 straipsnio 1 ir 2 dalimis, lygių galimybių kontrolierė 2026 m. kovo 12 d. raštu Nr. (26)SN-17)S-120 (toliau – papildomas Raštas) kreipėsi į Bendrovę ir paprašė motyvuotai paaiškinti ir atsakyti: ar pastatas, kuriame yra Parduotuvė, ir pateikimas į jį atitinka galiojančius statybos techninius reglamentus bei juose nurodytus reikalavimus žmonių su negalia reikmėms; kelintais metais pastatytas pastatas, kuriame veikia Parduotuvė; ar buvo vykdomi remonto, rekonstrukcijos darbai (jei taip – prašyta nurodyti, kada); jeigu buvo vykdomi remonto, rekonstrukcijos darbai, teirautasi, ar tuo metu buvo gerinamas prieinamumas asmenims su judėjimo negalia; kokių priemonių imtasi (ketinama imtis), siekiant pagerinti sąlygas asmenims su judėjimo negalia laisvai ir savarankiškai judėti Parduotuvėje.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

Tarnyboje 2026 m. vasario 12 d. gautas Bendrovės atsakymas. Bendrovė informavo, kad apgailestauja dėl nemalonios situacijos, kuri, kaip nurodė Bendrovė, susidarė „dėl fizinių pastato ribotumų, dėl kurių Pareiškėjas negalėjo pats patekti į antrą aukštą“.

Atsakyme Bendrovė pateikė paaiškinimus į užduotus klausimus:

„Patvirtiname, kad mūsų nuomojamose patalpose nėra nei keleivinio, nei krovinio lifto. Antras aukštas yra antresolėje, kur eksponuojama nedidelė dalis baldų, o didžioji dalis asortimento yra pirmame aukšte <...> į antrą aukštą patekti galima tik laiptais, nes lifto patalpose nėra.“

Bendrovė pažymėjo: „Dėl techninių pastato sprendimų ir lifto nebuvimo asmenys su ribotu mobilumu ar vežimėliais į antrą aukštą patekti negali. Siekiant padėti klientams, parduotuvėje yra iškabinta informacija, kurioje nurodoma, kad dėl papildomos pagalbos galima kreiptis į darbuotojus, ir atsiprašoma už galimus nepatogumus.“

Bendrovė informavo: „Pagal turimą informaciją, tuo metu Pareiškėjas neprašė konsultacijos dėl konkrečių baldų ar jų peržiūros. Kartu su lydinčiu asmeniu Pareiškėjas paliko parduotuvę, todėl tiesioginė konsultacija ar paslauga jam nebuvo suteikta.“

Tarnyboje 2026 m. balandžio 8 d. gauti papildomi Bendrovės atsakymai.

Bendrovė informavo, kad pastatas, kuriame yra Parduotuvė, atitinka galiojančius statybos techninius reglamentus. Patekimui į pastatą įrengtas pandusas. Pastatas pastatytas 2022 m. Remonto ar rekonstrukcijos darbai nebuvo vykdyti.

Bendrovė pažymėjo, kad Parduotuvės pastatas yra vieno aukšto, jame įrengta pagrindinė ekspozicija. Tik labai nedidelė dalis asortimento eksponuojama antresolėse. Esant poreikiui, antresolėse eksponuojamos prekės gali būti atnešamos į pirmą aukštą apžiūrai.

Bendrovė nurodė, kad yra pasirengusi bendradarbiauti ir toliau gerinti klientų aptarnavimo kokybę, užtikrinant lygių galimybių principų laikymąsi.

Siekiant patikslinti tyrimo metu gautą informaciją ir įvertinti prieinamumą, 2026 m. balandžio 17 d. 10 val. nuvykta į Parduotuvę. Pastebėta, kad patekti į antrą aukštą galima tik laiptais. Prie laiptų pakabinta atspausdinta informacija: „Patekti į 2 aukštą galima tik šiais laiptais. Jei reikalinga pagalba, prašome kreiptis į konsultantus. Atsiprašome už nepatogumus.“ Bendrauta su dirbusiu vadybininku bei pardavėjomis. Gauta informacija, kad Parduotuvėje nėra jokio lifto, taip pat ir krovinio. Apėjus Parduotuvės patalpas pirmame ir antrame aukštuose, įsitikinta, kad lifto, skirto patekti į antrą aukštą, kur eksponuojami balai, nėra.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a :

Tyrimo metu buvo vertinama, ar Bendrovė teikdama paslaugas nepažeidė Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 8 straipsnio 3 dalies ir 8 straipsnio 4 dalies nuostatų.

Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad, įgyvendindamas lygias galimybes, prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, nepaisydamas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, privalo visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, ir taikyti

vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad gaminių ir prekių pardavėjai, gamintojai ar paslaugų teikėjai privalo vadovautis prieinamumo principais, laikytis prieinamumo reikalavimų ir standartų, juos taikyti praktikoje ir užtikrinti prieinamumą, kad asmenys su negalia galėtų įsigyti prekes ir naudotis paslaugomis.

Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad gaminių ir prekių pardavėjai, gamintojai ar paslaugų teikėjai privalo imtis priemonių, kad asmenims su negalia būtų užtikrintas tinkamas sąlygų pritaikymas, kurio reikia konkrečiu atveju asmenims su negalia siekiant gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas ir už juos atsiskaityti, kai šio straipsnio 1 dalies 1 punkte ir 3 dalyje nurodytų sąlygų nepakanka.

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvencijos (toliau – Konvencija), kurios dalyvė yra Lietuva, 5 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog valstybės, šios Konvencijos šalys, pripažįsta, kad prieš įstatymą visi asmenys lygūs ir lygūs pagal įstatymą, taip pat turi teisę į lygiavertę įstatymo apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymo teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo. Valstybės, šios Konvencijos šalys, draudžia bet kokią diskriminavimą dėl negalios ir garantuoja asmenims su negalia vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo diskriminavimo dėl bet kokios priežasties (Konvencijos 5 straipsnio 2 dalis). Konvencijos 9 straipsnyje „Prieinamumas“ įtvirtinta pareiga valstybėms, šios Konvencijos šalims, siekti, kad asmenys su negalia galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imtis atitinkamų priemonių užtikrinant asmenims su negalia lygiai su kitais asmenimis fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miesto, tiek kaimo vietovėse.

Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių komitetas 2014 m. gegužės 22 d. Konvencijos 9 straipsnio „Prieinamumas“ Bendrojoje pastaboje Nr. 2 (toliau – Pastaba)¹ nurodė, jog prieinamumas yra asmenų su negalia gyvenimo savarankiškai ir visapusiško bei lygiateisio dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaida. Be fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenei prieinamų objektų ar teikiamų paslaugų

¹ Asmenų su negalia teisių komitetas. Vienuoliktoji sesija, 2014 m. kovo 31 m. – balandžio 11 d. Bendroji pastaba Nr. 2 (2014 m.) 9 straipsnis. Prieinamumas. <https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/19V266-9-str.pdf>

prieinamumo asmenys su negalia neturės lygių galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime (Pastabos 1 straipsnis). Svarbu, kad prieinamumo klausimas būtų sprendžiamas visais aspektais, apimant fizinę aplinką, transportą, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas. Subjektų, valdančių pastatus, transporto infrastruktūrą, transporto priemones, informaciją ir ryšius, taip pat paslaugas, juridinio asmens statusas ir viešasis ar privatus pobūdis nebeakcentuojami. Visuomenei tiekiamos prekės, produktai ir teikiamos paslaugos turi būti prieinamos visiems, neatsižvelgiant į tai, ar juos / jas valdo ir (arba) teikia / teikia valstybės institucija, ar privati įmonė. Asmenys su negalia turėtų turėti vienodas galimybes naudotis visomis visuomenei tiekiamomis prekėmis, produktais ir teikiamomis paslaugomis taip, kad būtų užtikrintos veiksmingos bei vienodos galimybės ir gerbiamas jų orumas. Toks požiūris kyla iš draudimo diskriminuoti; prieinamumo galimybių neužtikrinimas turėtų būti laikomas diskriminacija, nesvarbu, ar kaltininkas yra viešasis, ar privatus subjektas. Prieinamumas turėtų būti užtikrintas visiems asmenims su negalia, nepaisant negalios pobūdžio, neišskiriant jų jokiais pagrindais – rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitų įsitikinimų, nacionalinės ar socialinės kilmės, turto, gimimo ar kitokios padėties, teisinės ar socialinės padėties, ar amžiaus. Sprendžiant prieinamumo klausimą reikėtų ypač atsižvelgti į asmenų su negalia lyties ir amžiaus aspektus (Pastabos 13 punktas).

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas pamatinis asmenų lygybės principas. Konstitucijos 29 straipsnyje skelbiama, jog įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs; žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas, atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius (be kitų, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1998 m. lapkričio 11 d., 2019 m. sausio 11 d., 2023 m. spalio 4 d. nutarimai).

Lygių galimybių įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, jog šio įstatymo paskirtis – užtikrinti, kad būtų įgyvendintos Konstitucijos 29 straipsnio nuostatos, įtvirtinančios asmenų lygybę ir draudimą varžyti žmogaus teises ir teikti jam privilegijas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Taip pat šiuo įstatymu siekiama, kad būtų įgyvendintos ir Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio įstatymo priede, kitų tarptautinių sutarčių nuostatos. Konstitucijoje įtvirtintos asmenų lygybę reglamentuojančios pagrindinės nuostatos yra

perkeltos į Lygių galimybių įstatymą, kuris draudžia diskriminaciją šio įstatymo taikymo srityje ne tik dėl konstitucinių nediskriminavimo pagrindų, bet ir dėl kitų žmogaus tapatybės požymių ar priskiriamų savybių, kurios yra įtvirtintos Lygių galimybių įstatyme.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 1 dalį, diskriminacija – tai tiesioginė ar netiesioginė diskriminacija, priekabiavimas, nurodymas diskriminuoti dėl lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiesioginė diskriminacija Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje apibrėžiama, kaip elgesys su asmeniu, kai dėl pirmiau išvardintų pagrindų asmeniui taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui.

Kaip ne kartą pabrėžta lygių galimybių kontrolieriaus praktikoje, tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą siekiama nustatyti, ar tam tikras elgesys, teisės norma, praktika galėtų tam tikrą asmenį dėl tam tikro asmens tapatybės požymio, aptariamam atveju – dėl negalios, priversti atsidurti mažiau palankioje padėtyje nei kitas asmuo, neturintis šio požymio.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 5 dalį, netiesioginė diskriminacija yra veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis. Lygių galimybių įstatymo 2 straipsnio 10 dalis nustato, kad tinkamas sąlygų pritaikymas – aplinkybių pakeitimas ir (ar) kliūčių pašalinimas, kurio reikia konkrečiu atveju siekiant užtikrinti galimybę asmenims su negalia naudotis žmogaus teisėmis ir laisvėmis ir dėl kurio keičiantis aplinkybės ir (ar) šalinantis kliūtis subjektas nepatiria neproporcingos ar nepagrįstos naštos. Tinkamų sąlygų nesudarymas negalią turintiems asmenims gauti paslaugas, galėtų būti laikomas diskriminacija negalios pagrindu.

Aukščiau minėtoje Konvencijoje įtvirtintas reikalavimas užtikrinti fizinės aplinkos prieinamumą asmenims su negalia atsispindi ir Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių

apsaugos pagrindų įstatyme, kurio 5 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmuo su negalia turi teisę į prieinamą aplinką visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Bylose dėl diskriminacijos, remiantis Lygių galimybių įstatymo 4 straipsnio nuostatomis, yra taikomas įrodinėjimo naštos perkėlimas galimam pažeidėjui, tai yra būtent skundžiamas asmuo turi paneigti diskriminacijos fakto buvimą, kai asmuo, galimai patyręs diskriminaciją, nurodo pirmines aplinkybes, leidžiančias preziumuoti tiesioginę ar netiesioginę diskriminaciją.

Nagrinėjamu atveju Tarnyboje tyrimas pradėtas gavus Pareiškėjo skundą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu Bendrovei parduodant prekes Parduotuvėje. Pareiškėjas, kuris turi judėjimo negalią ir naudojasi asmens su negalia vežimėliu, skunde nurodė, kad jis Parduotuvėje norėjo įsigyti virtuvės baldų, tačiau nepateko į antrąjį aukštą. Pareiškėjas Parduotuvėje sužinojo, kad Parduotuvėje nėra lifto žmonėms, o jo norimi įsigyti baldai eksponuojami antrame Parduotuvės aukšte. Papildomai Pareiškėjas informavo, kad Parduotuvėje jis paslaugų negavo ir jam nebuvo pasiūlyta alternatyvų paslaugoms gauti, jis nurodė: „pardavėja tepasakė, kad aš tikrai į viršų nepateksiu.“ Dėl susiklosčiusios situacijos Pareiškėjas kreipėsi į Parduotuvėje buvusius darbuotojus: „kreipiausi į salėje buvusius darbuotojus, jie tepasakė, kad į viršutinį aukštą nepateksiu ir niekuo negalėju padėt.“

Tyrimo metu, remiantis Bendrovės pateiktais duomenimis, išsiaiškinta, kad pastatas, kuriame yra Parduotuvė, pastatytas 2022 m., remonto ar rekonstrukcijos darbai nebuvo vykdyti. Bendrovė nurodė, kad patekti į Parduotuvę įrengtas pandusas, tačiau patvirtino, kad asmenims su judėjimo negalia nėra pritaikyto patekimo į antrąjį Parduotuvės aukštą, tik nurodė, kad ten eksponuojama nedidelė asortimento dalis.

Tyrimo metu, nuvykus į Parduotuvę, įsitikinta, kad patekti į antrą aukštą galima tik laiptais; lifto, skirto patekti į antrą aukštą, kuriame eksponuojami baldai, nėra.

Įvertinus tyrimo metu gautą informaciją, nustatyta, kad Parduotuvė nėra visiškai prieinama asmenims su judėjimo negalia, dėl to Pareiškėjas negavo Bendrovės teikiamų paslaugų: Parduotuvėje neapžiūrėjo ir neįsigijo virtuvės baldų. Bendrovė nepaneigė, kad Pareiškėjas negalėjo patekti į antrą aukštą, ir patvirtino, kad nuomojamose patalpose nėra lifto. Tyrimo metu Bendrovė pažymėjo, kad Parduotuvėje yra iškabinta informacija, kurioje nurodoma, kad dėl papildomos pagalbos galima kreiptis į darbuotojus, ir atsiprašoma už galimus nepatogumus. Tačiau Pareiškėjas nurodė, kad jokios

papildomos ar alternatyvios pagalbos, norint išsirinkti virtuvės baldus, esančius antrame Parduotuvės aukšte, negavo.

Nustatyta, kad Pareiškėjas negavo paslaugų, neapžiūrėjo baldų ir jų neįsigijo, nes, patirdamas judėjimo negalią ir besinaudodamas asmens su negalia vežimėliu, negalėjo patekti į antrąjį Parduotuvės aukštą, kuriame buvo eksponuojami virtuvės baldai. Pareiškėjas iš Parduotuvės darbuotojų negavo informacijos ar pagalbos dėl kitų alternatyvų apžiūrėti virtuvės baldus. Pareiškėjui nebuvo pasiūlyta sprendimų ar galimybių pamatyti baldus ir gauti norimą informaciją kitais būdais, nesusijusiais su fiziniu patekimu į Parduotuvės antrąjį aukštą, nebuvo ieškoma būdų, kaip teikiant paslaugas Pareiškėjui tinkamai pritaikyti sąlygas atsižvelgiant į jo negalią.

Įvertinus tyrimo metu gautą medžiagą, konstatuotina, kad Pareiškėjui lankantis Parduotuvėje 2026 m. sausio 17 d. nebuvo užtikrintas pakankamas Bendrovės teikiamų paslaugų prieinamumas, o neužtikrinus prieinamumo reikalavimų, nebuvo sudarytos tinkamos ir orios sąlygos įsigyti baldus. Nustatyta, kad Pareiškėjui lankantis Parduotuvėje, Parduotuvės darbuotojai nesiėmė pakankamų priemonių, kad Pareiškėjui būtų užtikrintas tinkamas sąlygų pritaikymas, kurio reikėjo Pareiškėjui siekiant įsigyti prekes.

Akcentuotina, jog, kaip ne kartą yra pabrėžta lygių galimybių kontrolieriaus praktikoje², tinkamas prieinamumas yra asmenų su negalia gyvenimo savarankiškai ir visapusiško bei lygiateisio dalyvavimo visuomenės gyvenime prielaida; būtinybė įvairiose gyvenimo situacijose prašyti pagalbos atliekant kasdienes veiksmus bei naudojantis visuomenei plačiai prieinamomis paslaugomis asmenis nugalina, neužtikrina jų visaverčio savarankiško gyvenimo, žemina jų orumą bei savigarbą.

Atsižvelgiant į tyrimo metu nustatytas aplinkybes konstatuotina, jog Bendrovė teikdama paslaugas neįvykdė Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte, 8 straipsnio 3 dalyje ir 8 straipsnio 4 dalyje įtvirtintų pareigų.

Pagal Lygių galimybių įstatymo 17 straipsnio 2 dalį, lygių galimybių kontrolierius, be kita ko, teikia išvadas ir rekomendacijas bet kokiais su diskriminacija susijusiais klausimais dėl šio įstatymo įgyvendinimo, taip pat pasiūlymus valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms dėl lygių teisių įgyvendinimo politikos prioritetų. Įvertinus šio tyrimo metu gautą medžiagą, Bendrovei rekomenduojama kreiptis į asmenų su negalia prieinamumo ekspertus, siekiant įvertinti, kaip

² Pavyzdžiui, Lygių galimybių kontrolieriaus 2024 m. lapkričio 4 d. sprendimas Nr. (24)SN-148)SP-78, https://lygybe.lt/wp-content/uploads/2024/11/sprendimas_del_galimos_diskriminacijos_negalios_pagrindu.pdf.

geriausiu įmanomu būdu galima užtikrinti paslaugų prieinamumą bei tinkamų sąlygų pritaikymą Parduotuvėje asmenims su judėjimo negalia, įvertinti galimybes įsigyti keltuvą patekimui į antrą aukštą. Kartu rekomenduojama įsivertinti prieinamumą atsižvelgiant į negalios įvairovę. Bendrovei rekomenduojama Parduotuvės internetiniame puslapyje, taip pat ant Parduotuvės įėjimo durų ar kitoje visiems gerai matomoje vietoje aiškiai nurodyti, kokios yra galimybės asmenims su judėjimo negalia patekti į antrą aukštą ir kokios galimybės gauti informaciją apie antrame aukšte eksponuojamus baldus bei kaip susisiekti su konsultantais. Papildomai rekomenduojama supažindinti ir / ar apmokyti Parduotuvės darbuotojus, kad šie asmenims su negalia pateiktų tikslią informaciją dėl paslaugų prieinamumo ir aiškiai iškomunikuotų, kokiais būdais galima apžiūrėti bei įsigyti antrame aukšte esančius baldus ar kitas prekes.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14, 16, 17 straipsniais, 29 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 29 straipsnio 3 dalies 2 punktu, 30 straipsnio 3 dalimi,

lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Įspėti UAB „Araneta“ dėl Lygių galimybių įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkto, 8 straipsnio 3 dalies ir 8 straipsnio 4 dalies pažeidimų.
2. Su sprendimu supažindinti UAB „Araneta“ ir Pareiškėją.
3. Įpareigoti UAB „Araneta“ išnagrinėti šį sprendimą ir apie nagrinėjimo rezultatus bei sprendimo vykdymą informuoti Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą per 30 dienų nuo sprendimo gavimo dienos.

Sprendimas per 1 (vieną) mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos administracinių ginčų komisijai (Vilniaus g. 27, 01402 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatyme nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Birutė Sabatauskaitė